

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 3

Ενότητα 4: Διαγνωστικές & Θεραπευτικές
Προσεγγίσεις σε Ειδικούς πληθυσμούς (Νοητική
Στέρση-1)

Ταφιάδης Διονύσιος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τμήμα Λογοθεραπείας

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 3

Ενότητα 4: Διαγνωστικές & Θεραπευτικές Προσεγγίσεις
σε Ειδικούς πληθυσμούς (Νοητική Στέρση-1)

Ταφιάδης Διονύσιος

Εργαστηριακός Συνεργάτης

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Αναφορά στην κλινική εικόνα των διαταραχών της νοητικής υστέρησης (NY) και διαφορική διάγνωση από άλλες λογοπαθολογικές διαταραχές.

Περιεχόμενα ενότητας

- Εισαγωγή
- Αίτια
- Διάγνωση

Εισαγωγή

Εισαγωγή (1 από 19)

- Η νοητική καθυστέρηση αναφέρεται σε γενική νοητική λειτουργία κάτω από το μέσο όρο χαρακτηρίζεται από καθυστέρηση προσαρμοστικής συμπεριφοράς και εκδηλώνεται κατά την περίοδο ανάπτυξης. Η πλειονότητα των παιδιών με νοητική καθυστέρηση περικλείονται στις κατηγορίες ελαφριάς και μέτριας νοητικής καθυστέρησης.

Εισαγωγή (2 από 19)

- Οι μαθητές με ελαφριά και μέτρια νοητική καθυστέρηση σε σύγκριση με την πλειονότητα των συνομηλίκων τους μαθαίνουν με βραδύτερο ρυθμό, προσλαμβάνουν περισσότερο συγκεκριμένες παρά αφηρημένες έννοιες, έχουν μειωμένη προσοχή και συγκέντρωση, παρουσιάζουν δυσκολίες στη αντίληψη και τη μνήμη, έχουν περιορισμένες ικανότητες συλλογισμού και λύσης προβληματικών καταστάσεων και έχουν δυσκολίες στο συνδυασμό, στη μεταφορά και στη γενίκευση των πληροφοριών και της γνώσης που τους παρέχεται.

Εισαγωγή (3 από 19)

- Έχουν συνήθως δυσκολίες στον κινητικό συντονισμό και τη λεπτή κινητικότητα, προβλήματα λόγου και ομιλίας και παρουσιάζουν συχνά χαμηλή αυτοαντίληψη και περιορισμένες κοινωνικές δεξιότητες.
- Ορισμένα παιδιά με νοητική καθυστέρηση μπορεί επίσης να παρουσιάζουν συνοδευτικές αισθητηριακές ή κινητικές αναπηρίες, προβλήματα υγείας.

Εισαγωγή (4 από 19)

- Στην Ελλάδα, από τους 13.595 μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (2% των μαθητών πρωτοβάθμιας και 0,07% των μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) που δέχονταν υποστηρικτική βοήθεια σε ειδικό σχολείο ή ειδική τάξη κατά το 1999-2000, οι 2.469 (18.16%) είναι καταγεγραμμένοι ως έχοντες νοητική υστέρηση (ΚΕΕ, 2002).

Εισαγωγή (5 από 19)

- Κατά τον Gardner (1993), η νοημοσύνη δεν είναι μια μοναδική και ενιαία οντότητα αλλά αποτελείται από ξεχωριστές, διακριτές και ανεξάρτητες μονάδες οχτώ στον αριθμό:
- Γλωσσικό-λεκτική νοημοσύνη
- Λογικό-μαθηματική νοημοσύνη
- Μουσική νοημοσύνη

Εισαγωγή (6 από 19)

- Χωρική νοημοσύνη
- Σωματική-κινησθητική νοημοσύνη
- Ενδο-προσωπική νοημοσύνη
- Διαπροσωπική νοημοσύνη
- Υπαρξιακή νοημοσύνη

Εισαγωγή (7 από 19)

- Η μαθηματική σχέση που εκφράζει τον δείκτη νοημοσύνης είναι:

$$\Delta.N.= \frac{\text{πνευματική ηλικία}}{\text{βιολογική ηλικία}} \times 100$$

Εισαγωγή (8 από 19)

Η ταξινόμηση του επιπέδου της νοητικής λειτουργίας του παιδιού βάσει της επίδοσής του στο WISC-III:

<i>Δείκτης γενικής νοημοσύνης</i>	<i>Επίπεδο νοητικής λειτουργίας</i>
<i>130 και άνω</i>	<i>Ανώτατο</i>
<i>120 – 129</i>	<i>Ανώτερο</i>
<i>110 – 119</i>	<i>Ανώτερο φυσιολογικό</i>
<i>90 – 109</i>	<i>Μέσο φυσιολογικό</i>
<i>80 – 89</i>	<i>Χαμηλό φυσιολογικό</i>
<i>70 – 79</i>	<i>Οριακό</i>
<i>69 και κάτω</i>	<i>Νοητική καθυστέρηση</i>

Εισαγωγή (9 από 19)

Νοητική Υστέρηση Βαθμός βαρύτητας - Δείκτη Νοημοσύνης
Ελαφρά: 50-55 μέχρι περίπου 70
Μέτρια: 35-40 μέχρι 50-55
Βαριά: 20-25 μέχρι 35-40
Βαθιά: Κάτω των 20 ή 25

Εισαγωγή (10 από 19)

- Η εξελικτική πορεία ανάπτυξης του ανθρώπινου οργανισμού πολλές φορές παρεκκλίνει από τα πλαίσια του φυσιολογικού εξαιτίας κάποιων εμποδίων που παρουσιάζονται μέσα στο χρόνο. Ένα από αυτά είναι η νοητική καθυστέρηση.

Εισαγωγή (11 από 19)

- Κατά τον Σταύρου η νοητική καθυστέρηση αποτελεί την εξωτερικευμένη εικόνα, το σύμπτωμα μιας ενδογενούς παθολογικής κατάστασης. Δεν πρόκειται ούτε για πάθηση, ούτε για ένα απλό πρόβλημα που παρουσιάστηκε σε κάποια φάση της ανάπτυξης, αλλά εκφράζει τη γενικευμένη εικόνα των δομών και των λειτουργιών που παρουσιάζουν προβλήματα και αλλοιώσεις.

Εισαγωγή (12 από 19)

- Όπως τονίζει ο Zazzo (1968a,b) η νοητική υστέρηση είναι μια κατάσταση όπου το άτομο έχει μειωμένη νοητική ικανότητα και πνευματική απόδοση, καθώς και ότι υπάρχουν προβλήματα στην εξέλιξη των λογικών μηχανισμών (σκέψη, μνήμη).

Εισαγωγή (13 από 19)

- Από την άλλη μεριά υπάρχουν ψυχολόγοι όπως ο *Doll (1941)* οι οποίοι θεωρούν την νοητική καθυστέρηση ως μια σοβαρή βλάβη των νοητικών λειτουργιών που οδηγεί σε αδυναμία κοινωνικής ένταξης και προσαρμογής.

Εισαγωγή (14 από 19)

- Η νοητική υστέρηση κατ' αρχάς δεν αποτελεί μια εκ των ψυχικών ασθενειών (κατάθλιψη, υπομανία, σχιζοφρένεια κ.α) και διαφέρει από αυτές ως προς το χρόνο και τον τρόπο εκδήλωσης. Μπορεί το νοητικά καθυστερημένο άτομο να μην ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του περιβάλλοντος, να αντιδρά επιθετικά, να εμφανίζεται αντιδραστικό, να απομονώνεται αυτό όμως οφείλεται στην ελλιπή εκτιμητική ικανότητα των καταστάσεων που βιώνει.

Εισαγωγή (15 από 19)

- Αντίθετα το άτομο με ψυχολογικά προβλήματα έχει εκρήξεις στη συμπεριφορά του, ακόμα κι αν έχει επίγνωση του περιβάλλοντος. Επίσης δεν ανταποκρίνεται λόγω των συναισθηματικών διαταραχών και των εσωτερικών συγκρούσεων, δε συνεργάζεται και η συμπεριφορά του είναι αντικοινωνική (επιθετικότητα, (αυτό) καταστροφική διάθεση, αρνητισμός κατάθλιψη και υπέρ εκτίμηση δυνάμεων).

Εισαγωγή (16 από 19)

- Το άτομο με νοητική υστέρηση έχει περιορισμένη ικανότητα λόγου (ανάλογα με το βαθμό), δυσκολίες στη μαθησιακή του πορεία και άλλα όπως διαταραχές στη σωματική ανάπτυξη, ασυνταξία και έλλειψη συντονισμού των μυϊκών κινήσεων. Καθώς και σε τομείς όπως ο έλεγχος της ταχύτητας και της έντασης της αντίληψης, στο βαθμό και το ρυθμό της ενεργητικότητας.

Εισαγωγή (17 από 19)

- Επίσης ενώ τα άτομα με νοητική καθυστέρηση παρουσιάζουν προβλήματα στη χρήση λογικό μαθηματικών εννοιών, δεν έχουν άμεση αντίληψη του χώρο χρόνου και δυσκολεύονται κατά τη διαδικασία σειροθέτησης, ταξινόμησης και αναγνώρισης πραγμάτων και προσώπων, τα άτομα με ψυχικές διαταραχές δεν έχουν άμεσα προβλήματα. (Ellis, 1963; Blodget, 1971).

Εισαγωγή (18 από 19)

- Όσον αφορά δε τα άτομα με αυτιστικά σύνδρομα πρέπει να σημειώσουμε ότι διακρίνονται από την τάση προς απομόνωση και την απώλεια αισθητικότητας και τοποθέτησης στο περιβάλλον. Αντιλαμβάνεται κάθε τι που συμβαίνει γύρω του μα δε δείχνει κανένα ενδιαφέρον, δεν αντιδρά. Σύνηθες είναι και οι επαναληπτικές περιστροφικές κινήσεις του σώματος και η απουσία ομιλίας. (Sarason, 1953)

Εισαγωγή (19 από 19)

- Τέλος κάτι που πρέπει να υπογραμμίσουμε είναι η περίπτωση των συγχύσεων – ψευδό καθυστερήσεων που ίσως υπάρξουν κατά την περίοδο ανάπτυξης του νευρικού συστήματος και των άλλων δομών. Το κάθε παιδί βιώνει τις καταστάσεις που ζει, με τρόπο μοναδικό. Κάθε τομέας (ψυχοσυναισθηματικός, σωματικός, γνωστικός κτλ) αναπτύσσεται με τους δικούς του ρυθμούς και σε διαφορετικό βαθμό από τους υπόλοιπους.

Αίτια

Αίτια (1 από 3)

- Κατά τον Κυπριωτάκη η ερευνά των αιτιών που προκαλούν τη νοητική ανεπάρκεια έχει διπλή σημασία: θεραπευτική και προληπτική. Από θεραπευτική άποψη, η γνώση της αιτιολογίας έχει μεγάλη σημασία, γιατί κατευθύνει τόσο την ιατρική όσο και την επισήμανση μιας τυχόν «ψευδοκαθυστέρησης» και τη λήψη ανάλογων μέτρων.

Αίτια (2 από 3)

- Εκείνο όμως που καθιστά ιδιαίτερα επιτακτική την έρευνα των αιτιών της νοητικής ανεπάρκειας είναι η προληπτική δράση. Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό παθήσεων της κατηγορίας αυτής οφείλεται στην άγνοια των γονέων και την μη πληροφόρησή τους σχετικά με τα αίτια που τις προκαλούν. Η πρόληψη είναι σε κάθε περίπτωση πιο αποτελεσματική από τη θεραπεία, σχεδόν αδάπανη και απαλλάσσει την οικογένεια από τύψεις, ενοχές και άγχη. (Strauss, 1947)

Αίτια (3 από 3)

- Γενικότερα, η νοητική καθυστέρηση μπορεί να οφείλεται: α) σε γενετικούς παράγοντες, β) σε παράγοντες που επιδρούν στο ενδομήτριο περιβάλλον, γ) σε συμβάντα την ώρα του τοκετού, και δ) σε παθήσεις ή άλλες καταστάσεις μετά τη γέννηση.

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

Διάγνωση

Διάγνωση (1 από 32)

- Η διάγνωση των αιτιών που προκαλούν νοητική καθυστέρηση καθώς και η εκτίμηση της κατάστασης του κάθε πάσχοντα ατόμου αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στάδιο, όσον αφορά την οριοθέτηση και τη λύση της νοητικής καθυστέρησης. Η διαδικασία και τα μέσα που ακολουθείται συνεχώς ανανεώνεται, εμπλουτίζεται και συμβαδίζει με όλες τις άλλες σύγχρονες πολιτικές και πρακτικές αντιμετώπισης ιατρικών προβλημάτων.

Διάγνωση (2 από 32)

- Κύριο βοηθητικό εργαλείο είναι τα διάφορα τεστ τα οποία μετρούν τη γενική νοητική ικανότητα, τις διάφορες δεξιότητες του ατόμου, κρίνουν και βαθμολογούν το επίπεδο σκέψης, συγκέντρωσης καθώς και την γενική σωματική και ψυχική του ανάπτυξη. Επίσης ορισμένα τεστ ελέγχουν βασικά τον ρυθμό με τον οποίο εξελίσσεται το παιδί, για την έγκυρη επισήμανση τυχόν καθυστερήσεων, ενώ άλλα χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση και τον εντοπισμό της διαταραχής.

Διάγνωση (3 από 32)

- 1) Τα τεστ γενικής νοημοσύνης (π.χ. Binet - Simon, Terman, Raven κ.λπ.) και ειδικών ικανοτήτων (π.χ. σειρά του Πανεπιστήμιου Καλιφόρνιας) δεν εφαρμόζονται συνήθως σε παιδιά ηλικίας κάτω των τριών ετών. Μέχρι την ηλικία άλλωστε αυτή δεν μιλούμε για καθαρά νοητική αλλά κυρίως για ψυχοκινητική ανάπτυξη του παιδιού.

Διάγνωση (4 από 32)

Test του Kuhlmann

- Είναι τεστ ψυχοκινητικό, που εφαρμόζεται σε παιδιά ηλικίας τριών μηνών μέχρι δυο ετών. Οι δοκιμασίες στις οποίες πρέπει να ανταποκριθεί το παιδί, ανάλογα με την ηλικία του

Διάγνωση (5 από 32)

Arnold Gesell

- Το τεστ ελέγχει την αναπτυξιακή πορεία στους παρακάτω τομείς
- Κίνηση
- Ομιλία
- Προσαρμογή
- Κοινωνική συμπεριφορά

Διάγνωση (6 από 32)

Τεστ γενικής νοημοσύνης: Binet - Simon

- Το τεστ αποτελείται από 40 προβλήματα, που το καθένα έχει μια ή περισσότερες ερωτήσεις. Στο ίδιο πρόβλημα είναι δυνατό να υπάρχουν ευκολότερες και δυσκολότερες ερωτήσεις. Η μέτρηση της νοημοσύνης γίνεται με κριτήριο την « Πνευματική Ηλικία». Η πνευματική ηλικία προσδιορίζεται από τον αριθμό των σωστών απαντήσεων στις 74 ερωτήσεις του τεστ , που είναι κλιμακωμένες ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας.

Διάγνωση (7 από 32)

Τεστ Terman.

- Το τεστ αυτό έχει προκύψει από το Binet - Simon και κυκλοφόρησε σε τρεις εκδόσεις. Η πρώτη έγινε από τον Terman, στο Πανεπιστήμιο του Stanford, το 1917. Η δεύτερη, αναθεωρημένη και βελτιωμένη, παρουσιάστηκε από το ίδιο Πανεπιστήμιο το 1937, με το όνομα Terman - Merrill. Η τρίτη, πάλι αναθεωρημένη από το ίδιο Πανεπιστήμιο, παρουσιάστηκε το 1960, με το όνομα Stanford - Binet.

Διάγνωση (8 από 32)

Τεστ Wechsler

- Στην πραγματικότητα πρόκειται για τρεις διαφορετικές κλίμακες : μια για ενηλίκους, μια μεταγενέστερη για παιδιά 5 - 15 ετών και μια τελευταία για παιδιά προσχολικής κυρίως ηλικίας. Είναι ατομικό τεστ. Διαφέρει από τα προηγούμενα, κυρίως επειδή χωρίζεται σε δυο μέρη, ένα γλωσσικό και ένα μη γλωσσικό. Έτσι μας δίνει τρεις ενδείξεις : γλωσσική, μη γλωσσική και γενική νοημοσύνη.

Διάγνωση (9 από 32)

Η σειρά του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας

- Πρόκειται για μια πολύ αξιόλογη σειρά τεστ, που εκτείνεται από την προσχολική ως την εφηβική και πέρα ηλικία. Περιλαμβάνει τεστ γενικής νοημοσύνης καθώς και τεστ ειδικών ικανοτήτων.

Διάγνωση (10 από 32)

Τεστ Goodenough

- Είναι γνωστό και ως «σχέδιο του ανθρωπάκου». Πρόκειται για ένα εύκολο, γρήγορο και πολύ ενδιαφέρον για τα παιδιά τεστ. Η οδηγία που τους δίνουμε είναι απλή : «ζωγράφισε μου ένα άνθρωπο». Δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός. Δεν δίνεται καμιά βοήθεια στον εξεταζόμενο. Το παιδί πρέπει να ζωγραφίσει τον ανθρωπάκο όπως τον φαντάζεται.

Διάγνωση (11 από 32)

Τύποι του Raven

- Κυκλοφορούν δυο τεστ του Raven. Το ένα με την ένδειξη «Matrix 1938», που αφορά τους ενηλίκους , και το «Matrix 1947» που αναφέρεται σε παιδιά. Θα μας απασχολήσει το δεύτερο.

Διάγνωση (12 από 32)

Τεστ Kohs

- Λέγεται και τεστ των κύβων. Επινοήθηκε το 1923 από τον Kohs, που το θεώρησε ως τυπικό όργανο για την μέτρηση της μη γλωσσικής νοημοσύνης. Αργότερα διαπιστώθηκε μια αρκετά στενή συνάφεια ανάμεσα στο Kohs και το Binet - Simon. Από τον Goldstein και άλλους ερευνητές χρησιμοποιήθηκε επίσης στη μελέτη ποικίλων διαταραχών του λόγου.

Διάγνωση (13 από 32)

Τεστ Rey

- Λέγεται και «τεστ της σύνθετης μορφής». Χορηγείται σε δύο φάσεις. Σε μια πρώτη φάση ο εξεταζόμενος καλείται να αντιγράψει τη σύνθετη γεωμετρική μορφή της που αποτελείται από 18 στοιχεία. Σε μια δεύτερη φάση ο εξεταζόμενος καλείται να ζωγραφίζει από μνήμης τη σύνθετη αυτή μορφή.

Διάγνωση (14 από 32)

- Η επαφή αυτή μπορεί να γίνει με τη μορφή συνέντευξης. Η συνέντευξη μπορεί να γίνει είτε χωρίς δεσμευτικό πλαίσιο, οπότε αφήνεται ελεύθερη η εξέλιξη της, είτε με ένα πλαίσιο όπου σημειώνονται τα γενικά μόνο θέματα που πρέπει να εξεταστούν, είτε με συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο-οδηγό.

Διάγνωση (15 από 32)

- A) Γενικά στοιχεία: σύνθεση της οικογένειας οικονομική κατάσταση με ευρύ φάσμα ερωτημάτων.
- B) Συνθήκες διαβίωσης: Στέγαση, συνθήκες εργασίας παιδιού, χρόνος στη διάθεση του, μέσα εργασίας, εμφάνιση.
- Γ) Μορφωτικές αξίες της οικογένειας με (ευρύ φάσμα ερωτημάτων).
- Δ) Στάση έναντι του σχολείου, στάση έναντι του δασκάλου, στάση έναντι της αυτονομίας του παιδιού.

Διάγνωση (16 από 32)

Κλίμακες ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης

- Η ψυχοκοινωνική ωριμότητα ελέγχεται με ειδικά ερωτηματολόγια, μερικά από τα οποία έχουν μεταφραστεί σε ελληνική γλώσσα. Γνωστότερη από τις κλίμακες που υπάρχουν είναι η κλίμακα του Doll ή «κλίμακα κοινωνικής ωριμότητας του Vineland» (1953), που προσφέρεται για τον έλεγχο της νοητικής καθυστέρησης.

Διάγνωση (17 από 32)

Κλίμακες Wechsler

- Το δεύτερο και κυριότερο τεστ γενικής νοημοσύνης είναι οι κλίμακες του ψυχολόγου David Wechsler. Αρχικά ο Wechsler κατασκεύασε κλίμακα νοημοσύνης για ενηλίκους (17 ετών και πάνω), γνωστή με τα αρχικά γράμματα WAIS. Στη συνέχεια κατασκεύασε κλίμακα για παιδιά σχολικής ηλικίας (5 έως 15 ετών), γνωστή με τα αρχικά WISC και τέλος κλίμακα για παιδιά προσχολικής ηλικίας (4 έως 6 ½ ετών), γνωστή με τα αρχικά γράμματα WIPPSI. (Ζαμπετάκη, 1969)

Διάγνωση (18 από 32)

Η κλίμακα WISC

- Περιλαμβάνει δύο είδη τεστ: τα γλωσσικά και τα πρακτικά. Τα γλωσσικά τεστ είναι: Γενικές γνώσεις, γενική κατανόηση, εύρεση ομοιοτήτων, μαθηματική σκέψη, ορισμός εννοιών και επανάληψη ψηφίων. Τα πρακτικά τεστ είναι: Διαρρύθμιση εικόνων, συμπλήρωση εικόνων, σχέδια με κύβους, ανασύνθεση εικόνων, κωδικογράφηση και λαβύρινθοι.

Διάγνωση (19 από 32)

Η κλίμακα WISC

- Η κλίμακα δίνει τρεις δείκτες νοημοσύνης: ένα για τις γλωσσικές ικανότητες, ένα για τις πρακτικές δεξιότητες και ένα γενικό δείκτη νοημοσύνης. Επιπλέον δίνει και δείκτη επιδόσεως για κάθε επιμέρους τεστ. Ο μέσος δείκτης νοημοσύνης του γενικού πληθυσμού είναι 100 και η τυπική απόκλιση 15. στα επιμέρους τεστ ο μέσος δείκτης επιδόσεως είναι 10 και η τυπική απόκλιση 3.

Διάγνωση (20 από 32)

Λεξιλόγιο με Εικόνες Peabody (PPVT)

- Κατασκευάσθηκε από τον Lloyd Dunn στο Κολέγιο Peabody του Tennessee και είναι γνωστό με τα αρχικά PPVT. Αποτελείται από 150 σελίδες, καθεμιά από τις οποίες περιλαμβάνει τέσσερις εικόνες. Ο εξεταστής λέει προφορικά μια φράση, όπως π.χ. «Δείξε μου μια γάτα». Το υποκείμενο, από τις τέσσερις εικόνες της σελίδας, επιλέγει την απάντησή του. Η διάρκεια της εξετάσεως είναι 15' περίπου.

Διάγνωση (21 από 32)

Georgas τεστ Νοημοσύνης για Παιδιά

- Ο ψυχολόγος Δ. Γεώργας στάθμισε επί 727 παιδιών σχολικής ηλικίας τέσσερις κλίμακες: ορισμό εννοιών το σχέδιο ανθρώπου της Goodenough το τεστ οπτικό-κινητικής αντιλήψεως του Beery και το τεστ των τυποποιημένων προοδευτικών τύπων του Raven.

Διάγνωση (22 από 32)

Τεστ γενικής νοημοσύνης για παιδιά προσχολικής ηλικίας

- Οι βαριές μορφές νοητικής καθυστέρησης αναγνωρίζονται αμέσως μετά τον τοκετό, γιατί τα κλινικά συμπτώματα είναι εμφανή. Τα παιδιά με μέτρια νοητική καθυστέρηση αναγνωρίζονται συνήθως κατά το πρώτο ή το δεύτερο έτος της ηλικίας τους, γιατί από την ηλικία αυτή παρουσιάζουν ήδη σημαντική καθυστέρηση στην κινητικό-αισθητηριακή ανάπτυξη.

Διάγνωση (23 από 32)

- Στα βρέφη και στα νήπια η διάγνωση της νοητικής καθυστέρησης δεν είναι δυνατό να βασιστεί σε μια μόνο εξέταση. Κι αυτό γιατί μια καθυστέρησή τους στην ανάπτυξη είναι δυνατό να οφείλεται σε ανεπάρκεια ερεθισμών του περιβάλλοντος (ιδρυματισμός) ή σε παροδικές συναισθηματικές διαταραχές ή ακόμα και σε μια παροδική ασθένεια και όχι σε μόνιμη βλάβη του κεντρικού νευρικού συστήματος.

Διάγνωση (24 από 32)

- Οι κλίμακες γενικής νοημοσύνης που χρησιμοποιούνται συνηθέστερα με παιδιά προσχολικής ηλικίας είναι: εξελικτικό Χρονοδιάγραμμα του Gesell: το χρονοδιάγραμμα αυτό είναι από τις πιο σημαντικές και σε μεγάλη έκταση χρησιμοποιούμενες κλίμακες για τη διάγνωση της νοητικής καθυστέρησης σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Διάγνωση (25 από 32)

- Εξελικτικό Προκριματικό Τεστ Denver: το τεστ αυτό μετρά την κινητική, αντιληπτική και γλωσσική ανάπτυξη παιδιών προσχολικής ηλικίας. παρέχει δείκτες για τέσσερις τομείς αναπτύξεως: τις ατομικές και κοινωνικές συνήθειες, τη γλωσσική ανάπτυξη, την κινητική ανάπτυξη και τη νοητική ανάπτυξη.

Διάγνωση (26 από 32)

- Κλίμακα του Cattell: η κλίμακα αυτή είναι μια επέκταση της κλίμακας Stanford-Binet με βάση το εξελικτικό χρονοδιάγραμμα του Gesell και είναι κατάλληλη για παιδιά ηλικίας δύο (2) ως 30 μηνών. Οι ερωτήσεις για τις πρώτες ηλικίες αναφέρονται κυρίως σε αισθητηριακές και κινητικές ικανότητες.

Διάγνωση (27 από 32)

Τεστ ειδικών ικανοτήτων

- Τα ειδικά διαγνωστικά τεστ που χρησιμοποιούνται συνηθέστερα είναι:
- 1) το *Ιλλινόις τεστ Ψυχογλωσσικών Ικανοτήτων, (ITPA)*
- 2) το *Εξελικτικό Τεστ Οπτικής Αντιλήψεως της Frostig*
- 3) η *Κλίμακα Αντιληπτικής Ικανότητας Purdue.*

Διάγνωση (28 από 32)

Τεστ ειδικών ικανοτήτων

- Άλλα ειδικά τεστ που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση ειδικών λειτουργιών είναι: *Η κλίμακα Κινητικής Αναπτύξεως του Oeseretsky*, για τη μέτρηση της κινητικής ανάπτυξης παιδιών ηλικίας έξι (6) ως 14 ετών. Το τεστ Ακουστικής αντιλήψεως του Werman για τη μέτρηση της ακουστικής αντιλήψεως παιδιών ηλικίας πέντε (5) ως οκτώ (8) ετών.

Διάγνωση (29 από 32)

- Το τεστ Bender-Gestalt και το τεστ Οπτικής μνήμης του Benton για τη διάγνωση ατόμων με εγκεφαλικό τραύμα. Το τεστ Πλευριώσεως του Harris για τον καθορισμό του επιμακρέστερου ματιού, ποδιού και χεριού. Το τεστ Βασικών Πληροφοριών του Moss, κ.α.

Διάγνωση (30 από 32)

Τεστ κοινωνικής ωριμότητας

- Οι πιο γνωστές και ευρύτερα χρησιμοποιούμενες κλίμακες κοινωνικής ωριμότητας είναι: 1) η Κλίμακα Κοινωνικής Ωριμότητας Vineland, 2) η κλίμακα Προσαρμοστικής Συμπεριφοράς του Αμερικάνικου Συνδέσμου Νοητικής Καθυστέρησης και 3) τα Διαγράμματα Προόδου του Gunzburg.

Διάγνωση (31 από 32)

Τεστ προσωπικότητας

- Τα ψυχοτεχνικά μέσα που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της προσωπικότητας των νοητικώς καθυστερημένων παιδιών είναι δύο ειδών: 1) τα προβολικά τεστ και 2) τα ερωτηματολόγια συμπεριφοράς.

Διάγνωση (32 από 32)

Τεστ σχολικής επιδόσεως

- Για την αξιολόγηση της σχολικής επιδόσεως των νοητικώς καθυστερημένων παιδιών χρησιμοποιούνται τρεις κατηγορίες τεστ: *1) τεστ σχολικής προόδου, 2) αναλυτικά τεστ διαγνώσεως σχολικών δυσκολιών και 3) τεστ σχολικής ωριμότητας.*

Βιβλιογραφία

- Blodgett, H. E. (1971). *Mentally retarded children: What parents and others should know*. U of Minnesota Press.
- Doll, E. A. (1941). The essentials of an inclusive concept of mental deficiency. *American Journal of Mental Deficiency*, 46, 214-219.
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences: The theory in practice*. Basic books.
- Ellis, N. R. (1963). The stimulus trace and behavioral inadequacy. *Handbook of mental deficiency*. New York: McGraw-Hill, 134-158.
- Sarason, S. B. (1953). *Psychological problems in mental deficiency*. Harper.
- Strauss, A. A., & Lehtinen, L. E. (1947). Psychopathology and education of the brain-injured child.
- Zazzo, R. (1968a). *Conduites et conscience*. Delachaux & Niestlé.
- Zazzo, R. (1968b). *Conduites et conscience: théorie et pratique en psychologie:(travaux et conférences)*.

Σημείωμα Αναφοράς

Ταφιάδης Δ. (2015). Κλινική Άσκηση στην Λογοπαθολογία 3.
ΤΕΙ Ηπείρου. Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO137/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

